

ANKARA
KOCATEPE CAMİİ
1967-1987

THE KOCATEPE MOSQUE COMPLEX
1967-1987, ANKARA

جامع قوجه تبه
أنقرة، ١٩٨٧-١٩٦٧

Bu broşür,
Türkiye Diyanet Vakfı'nca
hazırlanmıştır. Fotoğraflarıyla
katkılarından dolayı
Dr.Mehmet Hengirmen'e
İngilizceye tercüme eden
Dr. Vildan Serdaroğlu Ş. ile
Arapçaya tercüme eden
Dr. Muhammed Aruçi'ye
teşekkür ederiz.

This brochure was
prepared by Turkish
Religious Foundation.
We would like to thank
Dr. Mehmet Hengirmen for
the photographs;
Dr. Vildan Serdaroğlu Ş. for
English and
Dr. Muhammed Aruçi for
Arabic translation.

أَعِدَّتْ وَطُبِعَتْ هَذِهِ النَشْرَةُ
مِنْ قِبَلِ وَقْفِ دِيَانَةِ تَرْكِيَا .
يَسْعَدُنَا أَنْ نَتَقَدَّمَ بِالشُّكْرِ
الْحَالِصِ لِلدُّكْتُورِ / مُحَمَّدِ
هَنْكِيرْمَنْ لِحُجُودِهِ الْجَبَّارَةِ فِي
صُورِ هَذِهِ النَشْرَةِ . وَكَذَلِكَ
نَشْكُرُ الدُّكْتُورَةَ / وَلِدَانَ
سَرْدَارِ أَوْغُلَى ش . الَّتِي
تَفَضَّلَتْ بِنَقْلِهَا إِلَى اللُّغَةِ
الْإِنْكَلِيزِيَّةِ ، وَالدُّكْتُورِ /
مُحَمَّدِ أَرْوَتَشِي الَّذِي قَامَ
بِتَرْجُمَتِهَا إِلَى اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ .

5

DÜNDEN BUGÜNE KOCATEPE CAMİİ

*The Kocatepe Mosque,
from past to the present*

جامع قوجه تبه بين الأمس واليوم

9

BUGÜNKÜ PROJE

Today's Project

التصميم الحالى

17

KOCATEPE CAMİİ'NİN ÖZELLİKLERİ

*Characteristics of the
Kocatepe Mosque*

مميزات جامع قوجه تبه

DÜNDEN BUGÜNE KOCATEPE CAMİİ

THE KOCATEPE MOSQUE (FROM PAST TO THE PRESENT)

جامع قوجه تبه بين الأمس واليوم

Kocatepe Camii'nin inşası fikri 1940'lı yıllara kadar gider. 8 Aralık 1944 tarihinde Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı **Ahmed Hamdi Akseki** başkanlığında 72 kişilik kurucu heyet tarafından "**Ankara Yenişehir'de Bir Cami Yaptırma Kurumu**" adlı dernek kuruldu. 1947 yılında derneğin açtığı proje yarışmasında birinciliğe layık eser bulunamadı.

*The idea of building the Kocatepe Mosque dates back to the 1940's. On December 8, 1944 **Ahmet Hamdi Akseki**, the Vice-President of Turkish Religious Affairs, along with seventy-two founder members, established a society known as the "**Society to Build a Mosque in Yenişehir, Ankara.**" In 1947 this society called for projects to be drawn up by architects, but none of those submitted was accepted.*

إن فكرة بناء جامع قوجه تبه ترجع إلى الأربعينات من القرن الماضي. ففي تاريخ ٨ ديسمبر ١٩٤٤ تأسست جمعية «هيئة إنشاء جامع بالمدينة الجديدة - أنقرة» من قبل هيئة تأسيسية مكونة من ٧٢ شخصاً تحت رئاسة أحمد حمدي آقسكي، نائب رئيس شؤون الديانة. ورغم أن الجمعية قد أعلنت عام ١٩٤٧ بمسابقة للتصميمات فإنه لم يكن هناك تصميم استحق الدرجة الأولى بالمسابقة.

1956'da devrin başbakanı merhum Adnan Menderes'in müdahalesiyle Ankara'ya hakim "Kocatepe", cami arsası olarak tahsis edildi.

In 1956, with the efforts of the late **Adnan Menderes**, the Prime Minister of the time, land was allocated for the project to build a mosque in Ankara.

وفى عام ١٩٥٦، وذلك بتدخل من قبل المرحوم عدنان مندريس، رئيس الوزراء فى ذلك الوقت، حُصِّص «قوجه تبه» الموقع الحاكم لأنقرة، أرض البناء للجامع.

1957 yılında ikinci defa açılan proje yarışmasında 36 eser değerlendirildi.

Vedat Dalokay ile **Nejat Tekelioğlu**'nun ortak projelerinin uygulanabilir olduğu kabul edildi.

The request for projects was made once again in 1957; this time thirty-six projects were evaluated, with the joint project of **Vedat Dalokay** and **Nejat Tekelioğlu** being chosen as the one to be implemented.

وفى عام ١٩٥٧ أُفتتحت مسابقة ثانية للتصميمات وقوم فيها ٣٦ تصميمًا هندسيًا؛ فقد تقرر بأن التصميم المشترك بين وداد دالوقاى و نجاة تكة لى اوغلى يمكن تطبيقه وقبوله.

Daha sonra Türkiye Diyanet Sitesi Yaptırma ve Yaşatma Derneği adını alan bu dernek, 1957'de yeni bir proje yarışması açtı. Başbakanlık, üniversiteler ve Mimarlar Odası temsilcilerinden oluşan jüri, 36 eseri inceleyerek, "Projelerin hiçbirinin arzu edilen neticeye tam olarak erişemediği"ne karar verdi.

Ancak, Vedat Dalokay ve Nejat Tekelioğlu'nun müşterek projelerinin ise uygulanabilir olduğu kabul edildi. Projeye göre külliyyede iki bin kişilik cami, Diyanet İşleri Başkanlığı hizmet binası, yüksek islam enstitüsü, konferans salonu, müze, ikiyüz araçlık otopark, turistik çarşı, aşıevi ve poliklinik bulunacaktı.

The assembly, renamed The Turkish Religious Affairs Society for Construction and Recreation, called for the submission of new projects in 1957. But, the jury which was formed from representatives from the prime minister's office, universities, and the Guild of Architects, after having examined the thirty-six projects, decided that none of the projects met the criteria. However, the joint project of Vedat Dalokay and Nejat Tekelioğlu was seen to be applicable. According to this project, the new mosque would have a capacity of 2,000, would include a building to house the Presidency of Turkish Religious Affairs and the Higher Islamic Institute, a conference room, a museum, a car park with a space for 200 vehicles, a tourist shopping area, a soup-kitchen and polyclinics.

إن هذه الجمعية التى سُميت فيما بعد «جمعية إنشاء وإحياء مُجمّع ديانة تركيا» أعلنت عام ١٩٥٧ مسابقة جديدة للتصميمات الهندسية. وقد تكوّنت هيئة التحكيم من أعضاء أتوا ممثلين من رئاسة الوزراء والجامعات وغرفة المهندسين المعماريين، فقررت بعد تحليل ٣٦ تصميمًا أن «أى تصميم هندسى من تلك التصميمات لم يصل إلى النتيجة المرغوبة منه». غير أن التصميم المشترك بين وداد دالوقاى و نجاة تكة لى اوغلى قد رأت الهيئة بأنه يمكن قبوله. ويحتوى التصميم هذا على مُجمّع فيه جامع يتسع لألفين مصل، ومبنى خدمات لرئاسة شئون الديانة، ومعهد إسلامى عالى، وقاعة محاضرات، ومتحف، وموقف سيارات لمائتين سيارة، وسوق سياحى، ومطعم، ومستوصف.

“Kabuk çatı” sistemiyle yapılacak cami ve külliyei oluşturacak diğer bölümlerin tatbikat projeleri üzerinde çalışmalar sürdürüldü. Arsa ile ilgili problemin çözümü de gecikti. Bu gecikmelerden sonra ilk temel Diyanet İşleri Başkanı **Hasan Hüsnü Erdem** tarafından **12 Haziran 1963**'te atıldı. 1964'te projenin Diyanet İşleri Başkanlığı hizmet binası ile ilgili bölümü bitirildi. Ancak mimaride “Kabuk çatı” sistemi yeni ve denenmemiş bir sistemdi. Bu sistemin kalıcılığı ve sağlamlığı üzerinde tereddütler vardı. Bu tereddütleri gidermek üzere proje incelemeye alındı. Yapılan laboratuvar tetkikleri sonucunda projenin tatbikinin uygun olmadığı raporlarla belirtildi. Bunun üzerine projeden vazgeçilmesine karar verildi.

In the beginning, the mosque and the complex were to be built with a kabuk çatı (cupola) roofing system.

*On June 12, 1963, the corner stone of this project was laid by **Hasan Hüsnü Erdem**, the President of Turkish Religious Affairs. In 1964, as a part of the project, the construction of the Turkish Religious Affairs building was completed. After that, the roofing style was debated in terms of its durability and strength. Some experts delivered opinions that led to the cancellation of the project.*

واستمرت الدراسات حول تطبيق المشروع فيما يتعلق بالجامع الذى سينبنى عن طريق نظام «السقف القشرى» والمبنى الأخرى بالمجمع. وقد تأخر أيضاً حل المشاكل المتعلقة بأرض البناء. فبعد هذا التأخير، وُضع حجر الأساس للمرة الأولى بتاريخ ١٢ يونيو ١٩٦٣ من قبل حسن حسنى أردم، رئيس شئون الديانة. وفى عام ١٩٦٤، قد انتهى من مشروع التصميم بناء الجزء المتعلق بمبنى خدمات لرئاسة شئون الديانة. غير أن نظام «السقف القشرى» يعتبر نظاماً جديداً وغير مُختَبَر فى المبنى؛ فظهرت هناك شكوك وتحفظات حول سلامة وصحة هذا النظام. ولإزالة تلك الشكوك وُضع التصميم المذكور تحت الاختبار. وتَبَيَّن بعد اختبار معملى دقيق أن تطبيق المشروع وفق هذا التصميم غير ممكن فأعدت حوله تقارير متعددة. وبالتالي، تَقَرَّر العدول عن هذا التصميم.

BUGÜNKÜ PROJE

TODAY'S PROJECT

التصميم الحالى

Kocatepe Camii için üçüncü defa 1967 yılında açılan yarışmayı Hüsrev Tayla ve Fatin Uluengin'in projesi kazandı. Yeni projenin temeli, Diyanet İşleri Başkanı **Ali Rıza Hakses** zamanında **30 Ekim 1967**'de "Mirac Kandili"nde atıldı.

*In 1967 a new contest was launched to create a plan for the Kocatepe Mosque project; this time the project drawn up by Hüsrev Tayla and Fatin Uluengin was selected from among the entries. The foundations of this new project were laid during the presidency of **Ali Rıza Hakses**, on **October 30, 1967**, a date which happened to coincide with the Holy Night of al Mi'raj.*

وعندما أُعلِنَتْ عام ١٩٦٧ مسابقة
ثلاثة لجامع «قوجه تبه»، فقد فاز فيها
التصميم المقدم من قبل
خسرو طايلا و فاطن أولو أنكين. وقد
وُضع حجر الأساس للتصميم الجديد
بتاريخ ٣٠ أكتوبر ١٩٦٧،
يوم الاحتفال بليلة المعراج، من قبل
علي رضا حقسس، رئيس شئون
الديانة.

Kocatepe Camii Temel atma merasimi
30.10.1967

*The laying of the foundations of the
Kocatepe Mosque, 30.10.1967*

مراسم الاحتفال بوضع حجر الأساس للجامع فوجه تبه
١٩٦٧/١٠/٣٠

29 Ekim 1969 tarihinde caminin 5.000 kişilik alt katı ibadete açıldı.

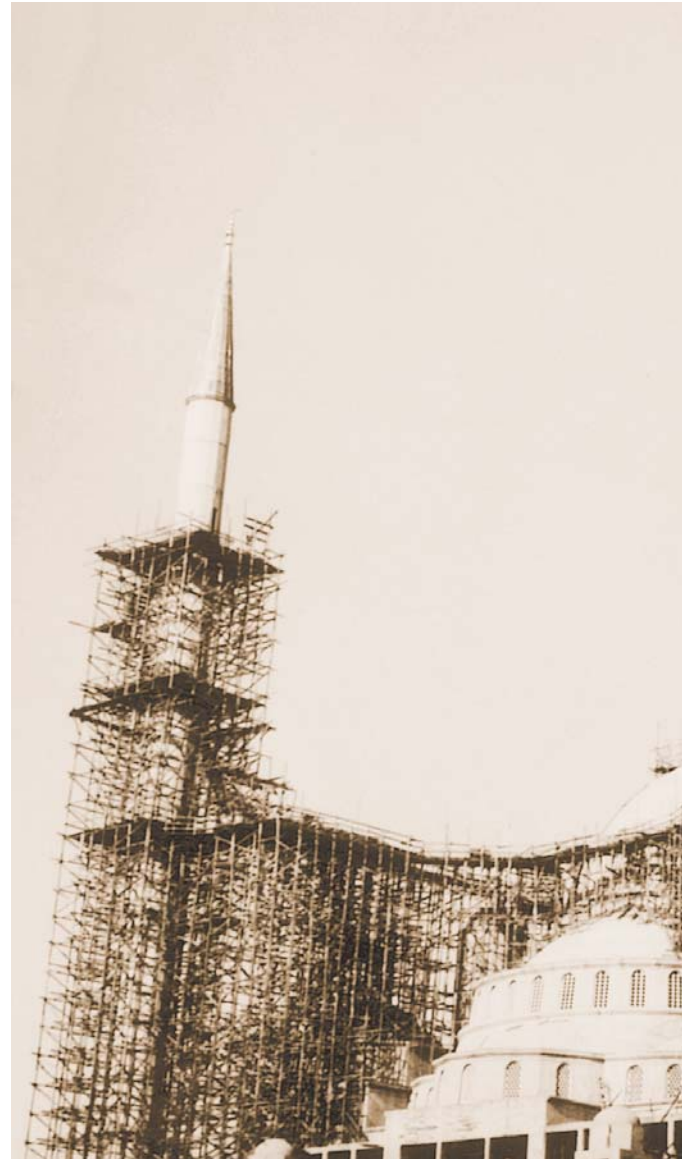
*The ground floor of the building, with a capacity of 5,000, was opened to the public on **29 October 1969**, the eve of the Holy Night of al Mi'raj.*

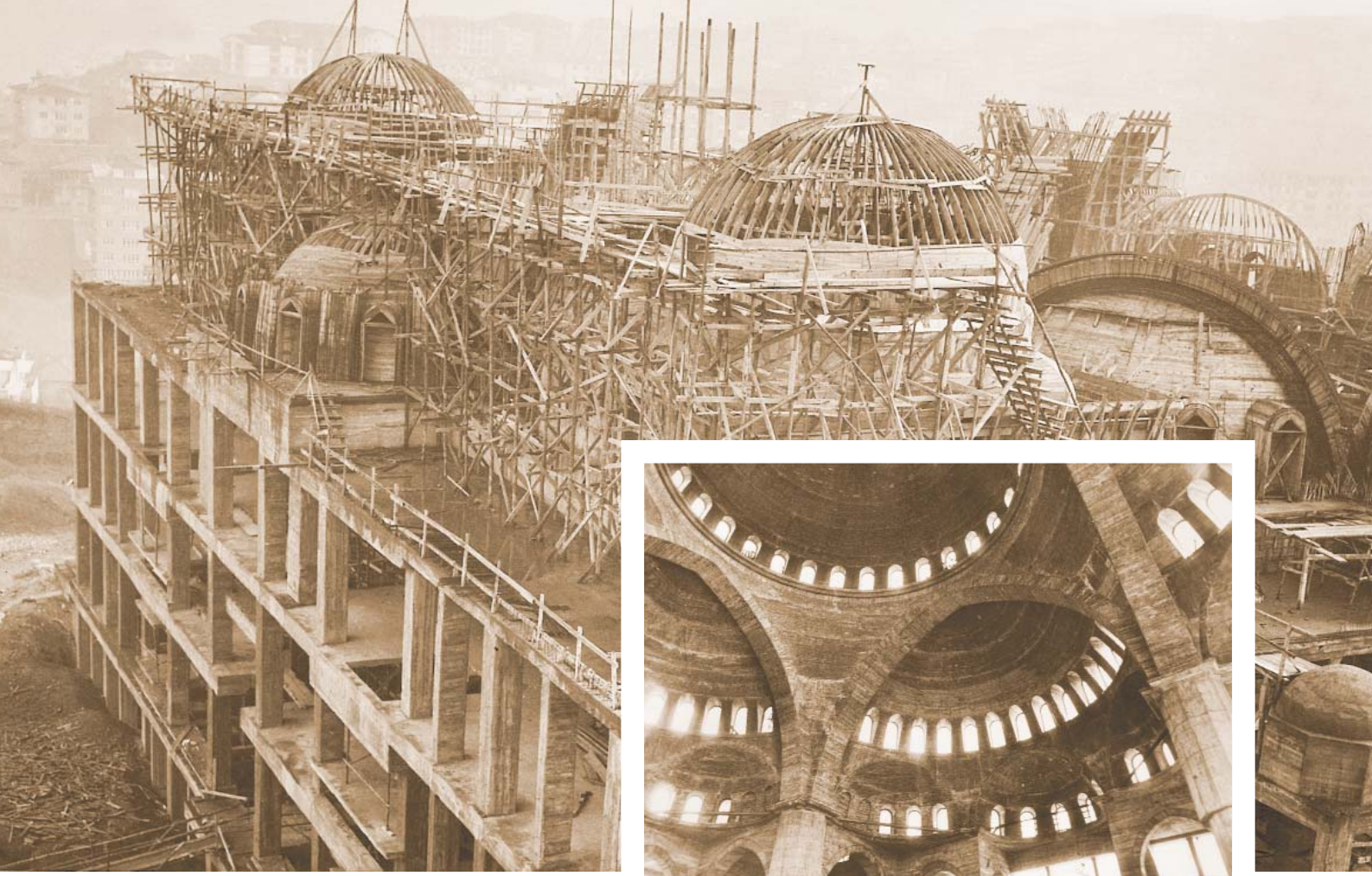
لقد فُتِح الطابق الأسفل للجامع الذى يتسع لقرابة ٥٠٠٠ مصلى بتاريخ
٢٩ سبتمبر ١٩٦٩ .

31 Ekim 1969

31 October 1969

٣١ أكتوبر ١٩٦٩

1 Haziran 1974
1 June 1974
١ يونيو ١٩٧٤

Bu geçici açılıştan sonra cami ve külliye'nin diğer bölümlerinin inşaatı sürdürüldü. 1981 yılına gelindiğinde revaklı avlu, konferans salonu, otopark, mağaza, idari bürolar, kütüphane, gashane gibi külliye'yi oluşturan bölümler hariç caminin kaba inşaatı bitirilmişti.

After the building had been closed again following the temporary opening, the construction of the other parts of the mosque and the complex continued.

By 1981, the construction of the Kocatepe Mosque was nearly complete, except for some parts of the complex, such as the colonnaded courtyard, the conference room, the parking lot, supermarket, management offices, library, and the mortuary.

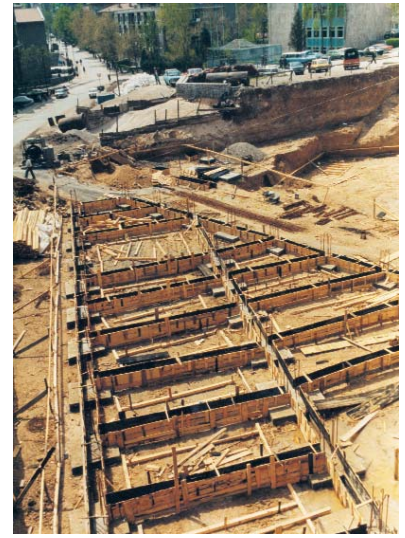
وبعد هذه الافتتاحية المؤقتة، قد استمرت أعمال البناء للجامع وسائر أقسام المجمع. وفي عام ١٩٨١ انتهى تشييد مبنى الجامع على محارة، ما عدا الصحن، وقاعة المحاضرات، وموقف السيارات، والسوق التجاري، والمكاتب الإدارية، والمكتبة، والمغسل.

Bu tarihte, kaba inşaat dışındaki yan bölümler, camiin fevkalade pahalı ve ince işçiliği gerektiren iç dekorasyonu için devlet katkısı, halkın bağışları gibi kaynaklar artık yetersiz kalmaya başlamıştı. Bu sebeple inşaat giderek yavaşladı. Hatta ilk projede mevcut revaklı avlu gibi bazı bölümlerin inşasından vazgeçilmesi bile düşünüldü. Artan mali güçlükler sebebiyle **15 Mart 1981** tarihinde toplanan Türkiye Diyanet Sitesi Yaptırma ve Yaşatma Derneği Genel Kurulu, **İsmail Hakkı Yılanlıoğlu** başkanlığındaki idare heyetinin teklifine uyarak derneğin feshedilmesine ve Kocatepe Camii inşaatı dahil bütün mal varlığının alacak ve borçlarıyla birlikte **Türkiye Diyanet Vakfı**'na devredilmesine karar verdi.

Caminin; revaklı avlu, otopark, konferans salonu, idari bürolar, kütüphane gibi külliyei oluşturan bölümlerinin inşaatı **Türkiye Diyanet Vakfı** tarafından başlatıldı.

The construction of the other parts, such as the colonnaded courtyard, the conference room, the parking lot, the management offices, and the library were initiated by the Turkish Religious Foundation, TDV.

وقد تم بدء البناء لأقسام الجامع من الصحن، وموقف السيارات، وقاعة المحاضرات، والمكاتب الإدارية، والمكتبة التي يتكون منها المجمع من قبل وقف ديانة تركيا.

*At that time, the funds, provided by the state and supplemented by public donations, fell short, leaving insufficient money to complete the external buildings and the interior decorations in the main building. Subsequently, with each passing day, construction work slowed down. It was even decided to forgo some parts of the complex; for example, the colonnaded courtyard, originally part of the plan, was eliminated. Due to growing financial problems, the Committee of The Turkish Religious Affairs Society for Construction and Recreation, headed by **İsmail Hakkı Yılanlıoğlu**, met on **March 15, 1981** and decided, in accordance with suggestions made by the steering committee, that the society should be abolished, with the Kocatepe Mosque being transferred to the Turkish Religious Foundation, with all of its property and funds, as well as its debts.*

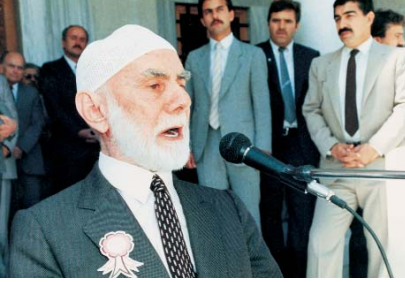
وفى هذا التاريخ، وبعد الانتهاء من تشييد مبنى الجامع على محارة، فإن الباقي من عناصر المجمع الجانبية وأقسام الجامع المعمارية والزخرفة الداخلية التي تتطلب عمالة دقيقة وغالية مادياً، قد تأكد أن المصادر المالية الآتية بإسهام من الدولة والإسهامات المالية للشعب غير كافية. فمن أجل ذلك، قد بدأت الأعمال التشييدية أن تستمر بطبيعة. وحتى بدأ التفكير يسود فى العدول عن بناء الصحن وبعض أقسام المجمع الأخرى التي كانت موجودة فى التصميم الأول للمشروع. وبازدياد المشاكل المالية، قد اجتمعت الإدارة العامة لـ «جمعية إنشاء وإحياء مجمع ديانة تركيا» بتاريخ ١٥ مارس ١٩٨١، تحت رئاسة اسماعيل حقى ييلانلى اوغلى، فقررت - بناء على اقتراح هيئة الإدارة - بإلغاء وفسخ الجمعية ونقل أعمال بناء جامع قوجه تبه وممتلكاته مع جميع المستحقات والديون إلى وقف ديانة تركيا.

Diyaret İşleri Başkanı Tayyar Altıkulaç'ın başkanlığında çalışmalarına başlayan Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti bütün imkanlarını Kocatepe Camii inşaatına teksif ederek çalışmalara hız verdi.

Under the presidency of Tayyar Altıkulaç the administrative committee of the Turkish Religious Foundation accelerated its work, focusing in particular on this project.

إن هيئة الرئاسة لوقف ديانة تركيا التي بدأت أعمالها تحت رئاسة طيار آلتيقولاتش، رئيس شؤون ديانة تركيا، قد كثفت الجهود لبناء جامع قوجه تبه في تقديم جميع الإمكانيات اللازمة وزادت من سرعة العمل فيها.

Türkiye Diyanet Vakfı, caminin konferans salonu, otopark, mağaza, idari bürolar, gasilhane gibi külliyyeyi oluşturan diğer kısımlarının da inşaatını başlattı. 1986 yılı Ramazan ayında Kocatepe'nin asıl cami (Harem) kısmı Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Şeref Başkanı **Dr. Tayyar Altıkulaç** tarafından ibadete açıldı. Bundan sonra diğer müştemilat ve bölümlerin inşasına devam edildi. Türkiye Diyanet Vakfınca inşası tamamlanan Kocatepe Camii'nin resmi açılışı **28 Ağustos 1987** tarihinde Başbakan **Turgut Özal** ve Diyanet İşleri Başkanı **Prof. Dr. M. Said Yazıcıoğlu** tarafından yapıldı. Açılış merasimine birçok islam ülkesinin temsilcileri de iştirak etti.

*The Turkish Religious Foundation initiated the construction of the conference room, the parking lot, the management offices, the library, and the mortuary. In 1986, during the holy month of Ramadan, the main part of the mosque (the Harem) was opened to the public by the Honorary President of the Turkish Religious Foundation - TDV, **Dr. Tayyar Altıkulaç**. The construction of the other buildings continued. The building of Kocatepe Mosque was completed and officially opened by the Prime Minister, **Turgut Özal**, and the President of Turkish Religious Affairs, **Prof. M. Said Yazıcıoğlu** on **28 August, 1987**. Many representatives from other Muslim countries participated in this opening ceremony.*

إن أقسام الجامع من قاعة المحاضرات، وموقف السيارات، والسوق التجاري، والمكاتب الإدارية، والمُعَسَل، والتي منها يتكون المُجَمَّع، قد تم بدء البناء بها من قبل وقف ديانة تركيا. فالقسم الأصلي (الحرم) لجامع قوجه تبه أُفتُتِح للعبادة في شهر رمضان، عام ١٩٨٦، من قِبل الدكتور / طيار آلتيقولاتش، رئيس شؤون الديانة والرئيس الفخري لوقف ديانة تركيا. وبعد ذلك استمر العمل في بناء الباقي من الفروع والأقسام. وبالتالي، فإن «جامع قوجه تبه»، الذي بُني من قبل وقف ديانة تركيا، قد تم افتتاحه الرسمي بتاريخ ٢٨ أغسطس ١٩٨٧ من قِبل السيد / طورغوت أوزال، رئيس الوزراء، والأستاذ الدكتور / محمد سعيد يازيجي اوغلي، رئيس شؤون ديانة تركيا. وقد حضر حفلة الافتتاح كثير من الوفود والممثلين من البلاد الإسلامية الشقيقة.

KOCATEPE CAMİİ'NİN ÖZELLİKLERİ

CHARACTERISTICS OF THE KOCATEPE MOSQUE

مميزات جامع قوجه تبه

XVI. yüzyıl estetiği ile XX. yüzyıl teknolojisinin imkanlarını bütünleştiren Kocatepe, benzeri camilerle ortak özellikler taşır. 4 minaresiyle Selimiye'yi, merkezi kubbe ve yarım kubbeleriyle Sultanahmet'i andırır. Kocatepe Camii'nin kaba inşaatı ve sıva dışındaki ince inşaat işlerinde geleneksel yapı elemanları ve Türk-İslam sanatları kullanılmıştır. Cami bütünüyle, betonarme karkas sistemiyle yapılmış, dış cephe özel sun'î taş ile kaplanmıştır. Kubbe, yarım kubbe tamburları ve minareleri ise brüt beton olarak inşa edilmiştir.

The structure of the Kocatepe Mosque unifies 16th-century aesthetics and 20th-century technology; it shares many features in common with its peers. Having four minarets, the Kocatepe Mosque resembles the Selimiye Mosque, and with its combination of a central cupola with half cupolas, it also resembles the Blue Mosque. Traditional construction materials and traditional forms were used in the construction of the Kocatepe Mosque. But the mosque was also built using more modern techniques; for example reinforced concrete was used, and its facade was covered with specially-made imitation stone.

إن جامع قوجه تبه، الذى يشكّل فى الطراز نموذجاً لجمال القرن السادس عشر وإمكانيات تكنولوجيا القرن العشرين، يحتوى بالتالى على مميزات مشتركة فيما بينه وبين طراز الجوامع الشبيهة له. فهو بمآذنه الأربعة يذكّرنا بجامع سلیمیة، وبقبته المركزية وعدد من أنصاف قبابه يذهب بنا إلى جامع السلطان أحمد. وفيما عدا مبنى الجامع على محارة وواجهته، قد استخدم أثناء العمالة الدقيقة فى باقى الأقسام عناصر التشييد التقليدية والفنون الإسلامية – التركیة. فالجامع عموماً مبنى من خرسانة مسلحة، والواجهة مغطاة بالحجر الصنعى الخاص؛ وأما القباب وطمبور أنصاف قبابه والمآذن، فهى شُيِّدَتْ من خرسانة غير صافية.

Cami, plato şeklindeki bir avlu ile sarılmıştır. Külliye'nin tamamlayıcı unsurları, arazinin meylinde istifade edilerek, plato şeklindeki bu avlu altına gizlenmiştir.

Camiyi iki adet selsebil süsler. Bunlardan biri cami, diğeri konferans salonu girişindedir.

Caminin revaklı avlusuna kuzey cephesinden mermer bir taş kapı, doğu ve batı cephelerinden birer mermer kapıdan girilmektedir. Cami ana mekanına ise kuzey cephesindeki revaklı avludan bir mermer taş kapı ile doğu cephesinde iki, batı cephesinde iki olmak üzere toplam beş kapıdan giriş sağlanmıştır. Bu beş ayrı kapı, cemaatin giriş-çıkışına kolaylık sağlamak üzere düşünülmüştür. Caminin kubbe örtülü ve kare planlı 64 x 67 (4288 m²) metre ebadındaki harem kısmı, ortada dört fil ayağını birbirine bağlayan kemerlerin üzerine oturan 48 m. yükseklikteki ana kubbe, bu ana kubbeyi destekleyen dört yarım kubbe ve bunları destekleyen 12 küçük yarım kubbe ile örtülmüş, köşelerdeki küçük kubbeler ile tamamlanmıştır. Klasik selatin camilerdekinden farklı olarak, doğu-batı ve kuzey cephelerinde iki kat yapılan mahvel katlarla, haremdeki kapalı mekanın genişletilmesi ve özel bir görünüm alması sağlanmıştır.

The mosque is surrounded by a plateau-like courtyard; taking advantage of the natural slope of the land, the side buildings of the mosque complex have been placed underground.

There are two fountains in the mosque complex; one has been placed at the entrance of the mosque with the other being located at the entrance of the conference room. Three doors open onto the colonnaded courtyard: On the northern side there is a marble door with an engraved panel above it, while there is also one marble door to the east and one to the west as well. In addition to these, there is also one more door on both the eastern and western sides, making a total of five doors that open into the interior of the mosque, providing easy access to the mosque for the congregation.

The interior (harem) of the mosque is enclosed, and square in shape, measuring 64x67 (4288 m²). It is topped by the main cupola, which measures 48 meters in height; this rests on four arches, each of which come to rests on one of four pillars. The main cupola in turn is supported by four half cupolas, which rest on twelve smaller half cupolas. To complete the balance there are small cupolas at each corner.

The plan of the mosque differs from the classic selatin mosques (imperial mosques) in the arrangement of the mahfil (special sections in large mosques that are slightly raised and reserved for the ruler or the muezzin). The two-storied mahfil has a wooden ceiling and becomes wider as it approaches the centre of the harem, giving the mosque a unique appearance.

والمُعْطَى بقباب، وداخله مستطيل طول ضلعيه ٦٤ م X ٦٧ م (أى ٤٢٨٨ متر مربع)، وتتوسطه قبة كبيرة محمولة على أربعة عقود مدببة تتكئ على أربعة أكتاف ضخمة تشبه الأعمدة في صورة ربط أرجل فيل الأربعة، فهي القبة الرئيسية بقاعة الصلاة وارتفاعها ٤٨ متراً. ويحف بالقبة الرئيسية هذه أربعة أنصاف قباب مؤيدة بـ ١٢ نصف قبة صغيرة ومتممة في كل ركن من أركان المسجد بقباب صغيرة. وتتميز قاعة الصلاة عن الطراز الذى كان سائداً فى مدرسة السلاطين التقليدية بأنها تحتوى على طابقين من الحفل فى الجهات الشرقية والغربية والشمالية؛ ومن الجدير بالذكر أن توسيع المكان المُعْطَى بداخل الحرم فإنه يعطى مظهراً خاصاً لقاعة الصلاة.

إن الجامع مُحاصِرَ بفناء فى صورة هضبة مرتفعة. وبناء على مِيل أرض البناء، فقد اختفت الأقسام الأخرى والمكتملة للمُجمَع تحت هذا الفناء الذى هو فى صورة سهل مرتفع. وقد تَرَيّن الجامع بعددين اثنين من السلسيل؛ أحدهما يقع فى مدخل الجامع، والآخر فى مدخل قاعة المحاضرات. وأما الأبواب التى تؤدى إلى صحن الجامع، فهناك باب تاج رخامى فى الجهة الشمالية، وبابان آخران من الرخام فى الجهتين الشرقية والغربية. ويتم الوصول بسهولة ومباشرة من الصحن إلى قاعة الصلاة الرئيسية بباب تاج رخامى فى الجهة الشمالية، وبابين فى الجهة الشرقية، وبابين فى الجهة الغربية، ومجموعها خمسة أبواب؛ فوُضِعَت تلك الأبواب الخمسة، وذلك لتسهيل دخول المصلين إلى قاعة الصلاة وخروجهم. وأما عن قاعة الصلاة الرئيسية فهى التى تشكّل الحرم الأسمى

Mahfellere, ana mekana bakan yüzleri mermerle kaplı 6 merdivenle çıkılır.

Merdivenlerden çıkarken sahanlıklar hizasına, ana mekana nâzır küçük balkonlar yapılmıştır. Bu suretle merdiven çıkışlarına ferahlık getirilmiştir.

Sultanahmet'te 6.5 metre olan ve ana mekanı büyük ölçüde daraltan fil ayaklarının çapı, günümüz teknolojisinin verdiği imkanlarla Kocatepe'de 3 metreye düşürülmüştür. Böylece hem mekan genişlemiş, hem cemaatin bölünmesi önlenmiş ve ana mekana ferahlık getirilmiştir.

Cami, kuzey kısmında yer alan 40 x 60 m. ebatlarındaki revaklı avlu ile tamamlanmıştır. Revaklar 14 m. yüksekliğinde 26 kubbe ile örtülüdür.

Cami kapalı mekanının dört köşesinde dört minare yer almaktadır.

There are six marble stairways leading to the mahfils. On each stairway is a small balcony, giving the stairways a feeling of space.

It is thanks to today's technology that the pillars of this mosque, in contrast to those of the Blue Mosque (measuring 6.5 meters in width), measure only 3 meters, making the interior more spacious and also large enough to accommodate the entire congregation.

A courtyard, measuring 40x60m to the north, completes the complex; the courtyard has a portico that is covered by twenty-six cupolas which measure 14 meters in height. There is a minaret at each corner of the roofed area of the mosque.

This courtyard has three entrances; a main portal in the north facade, and two other doors in the east and west facades.

The wooden door and shutters of the courtyard and the mosque are made in the künde-kari style.

والصعود على المحافل يكون عن طريق ست سلالم مغطاة بالمرمر وواجهتها ناظرة إلى المكان الأم في قاعة الصلاة. ولدى الصعود بالسلالم نجد شرفاً مشيدة وناظرة إلى المكان الأم في القاعة؛ وهي تعطى بالتالي رفاهية بالغة لمن يصعد بالسلالم. وأما عن قطر الأعمدة في صورة أرجل الفيل فيتسع في جامع السلطان أحمد ٦,٥ م ويضيّق المكان الأم لقاعة الصلاة، وانخفض ذلك في جامع قوجه تبه إلى ٣ م فقط، وذلك بسبب الإمكانيات الواسعة التي تقدمها التكنولوجيا الحديثة. وهذا أدى بالتالي إلى توسع المكان، ومنع الفصل بين المصلين، وأعطى منظر الرفاهية لقاعة الصلاة. وقد أتم الجامع بالصحن الذي يوجد في الجهة الشمالية وطول ضلعيه ٤٠ م X ٦٠ م. وأما عن الأروقة فهي مغطاة بقباب عددها ٢٦، وارتفاعها ١٤ م. وللجامع مآذنه الأربعة في كل ركن من أركان المبنى الخاص بالمكان المغطى، أي قاعة الصلاة.

CEMAAT KAPASİTESİ

Caminin iç (harem) kısmı ve mescit kısmı 9.000 kişi, revaklı avlu, mahfeller, sofa ve vestiyer kısmı 6.000 kişi olmak üzere toplam 15.000 kişi aynı anda ibadet edebilmektedir.

CONGREGATIONAL CAPACITY

The total congregational capacity is 15,000: 9,000 for the harem and masjid and 6,000 for the colonnaded courtyard, mahfils, hall, and cloakroom.

عدد المصلين

يستطيع في قسمي الحرم وقاعة الصلاة للجامع أن يصلى حوالي ٩٠٠٠ مصلٍ، وفي الصحن، والمحافل وفي الأجزاء المحيطة به ٦٠٠٠ مصلٍ؛ ويعنى ذلك أن المجموع للمصلين فى آن واحد يستطيع أن يصل عددهم إلى ١٥٠٠٠ مصلٍ.

KUBBE VE ALEMLER

Kubbeler; Cami iç kısmını örten, 48.5 m. yükseklikte, 25.5 m. çapında bir ana kubbe, 4 yarım kubbe, 12 küçük yarım kubbe ve köşelerde küçük kubbeler yer almaktadır. Kubbeler geleneksel tarzda kurşunla kaplanmıştır. Alemler; Revaklı avluyu çevreleyen kubbeler ile caminin yan giriş kapı kubbelerinin alemleri mermerden, ana ve yan kubbe alemleri altın varak ile kaplı bakırdan imal edilmiştir.

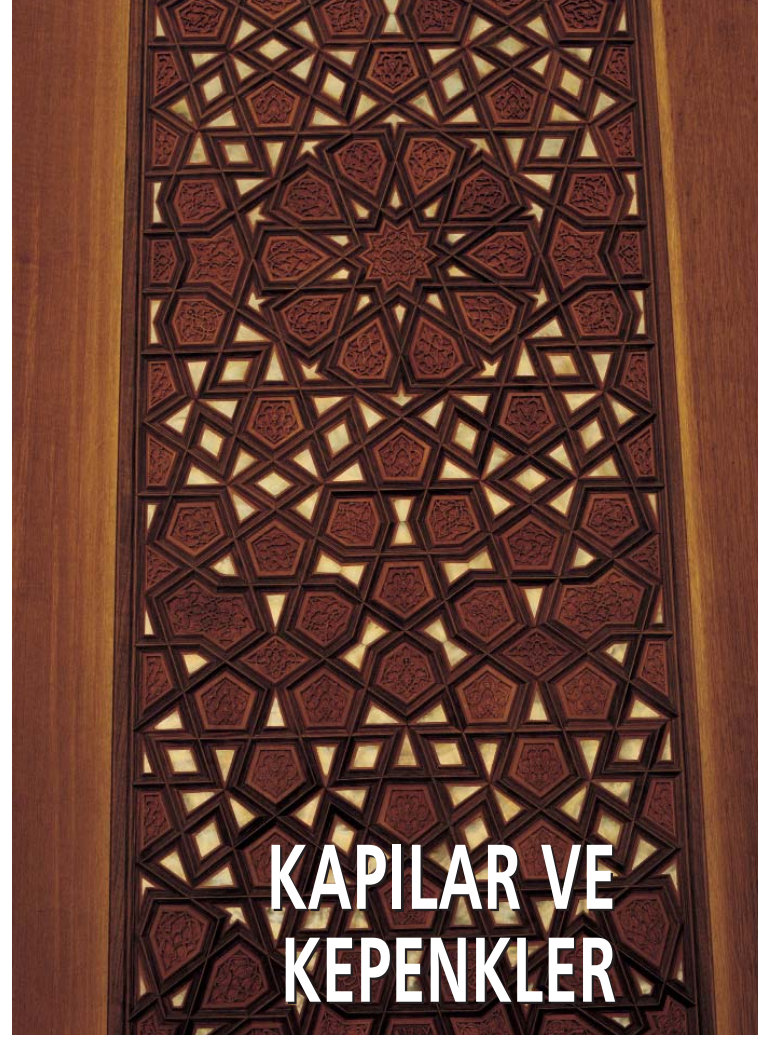
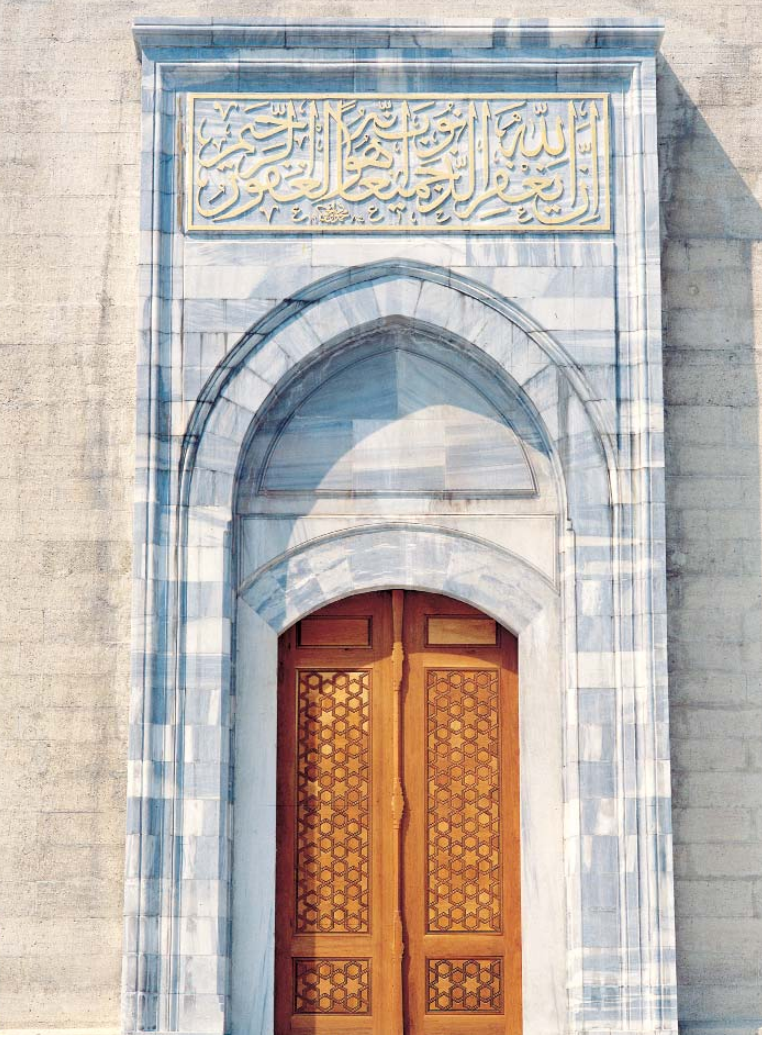

THE CUPOLAS AND ALEMS

The main cupola that covers the interior is 48.5 meters high and 25.5 meters in diameter. Apart from the main cupola, there are 4 half cupolas, 12 small half cupolas, as well as small full cupolas on the corners. The cupolas are covered with copper, in the traditional style. The alems (the crescent-shaped ornament) on the cupolas that surround the colonnaded courtyard and those on the side doors are made of marble. However, the alems of the main cupola and those of the surrounding cupolas are made of a special copper, plated with gold leaf.

القباب والتيجان

القباب؛ منها القبة الرئيسية التي تغطي القسم الداخلي للجامع، وارتفاعها يبلغ ٤٨,٥ م وقطرها ٢٥,٥ م، ومنها أربعة أنصاف قباب، مؤيَّدة بـ ١٢ نصف قبة صغيرة ومُتمِّمة في كل ركن من أركان المسجد بقباب صغيرة. والقباب مغطَّاة بالرصاص على الطراز التقليدي. التيجان؛ فالقباب التي تحيط بالصحن والقباب الموجودة في الأبواب الجانبية للجامع لها تيجان رخامية. وأما القبة الرئيسية والقباب الركنية فلها تيجان مذهَّبة بورق الذهب ومغطَّاة بالنحاس.

KAPILAR VE KEPENKLER

Cami ana mekanında bir ana ve dört yan kapı, revaklı avluda ise üç adet kapı bulunmaktadır. Cami beden duvarı ile revaklı avluda yer alan pencerelerin kepenkleri ile kapılar kündekarî tarzda imal edilmiştir. Mermer taç kapı Faik Bektöre'nin, ahşap kapı ve pencere kanatları ise Mevlüt Çiller'in eseridir.

THE DOORS AND SHUTTERS

In the main part of the mosque there is one main door, with four side doors. There are three more doors leading from the colonnaded courtyard. The shutters on the windows of the main walls of the mosque and the colonnaded courtyard have been designed in the künde-kari style. The main marble door was made by Faik Bektöre and the wooden doors were made by Mevlüt Çiller.

الأبواب والحصائر

وللجامع فى مكانه الأم باب واحد رئيسى وأربعة أبواب جانبية؛ وفى الصحن ثلاثة أبواب. وحصائر النوافذ والأبواب التى تقع فى جدار سور الجامع وفى الصحن قد شيدت على الطراز الكندكارى (أى تركيب أجزاء الخشب دون استخدام المسامير). فباب تاج الرخامى من عمل فائق بكتوره، وأما الباب الخشبى وأجنحة النوافذ فمن أعمال مولود چللىر.

Revaklı avlu 2400 m² dir. 14 m. yüksekliğindeki revaklar 26 kubbe ile örtülüdür. Revaklı avluda bir de mermer havuz yer almaktadır.

THE COLUMNS

The colonnaded courtyard measures 2,400 m². The 14 m high columns are topped by 26 separate cupolas. There is also a marble fountain in the colonnaded courtyard.

الأروقة

تبلغ مساحة الصحن ٢٤٠٠ متراً مربعاً. وارتفاع الأروقة ١٤ م، فهي مغطاة بقباب عددها ٢٦. وفي الصحن يوجد حوض من المرمز.

MİNARELER

Caminin köşelerinde 88 m. yüksekliğindeki üçer şerefeli 4 minare yer alır. Hem merdiven hem de asansörle çıkılan minarelerin alemleri altın varak ile kaplı bakırdan imal edilmiştir.

THE MINARETS

At each corner of the mosque there is a minaret, measuring 88 meters in height. Each minaret has three balconies. Access to the minarets is provided both by stairways and an elevator. The alemn of the minarets are made of copper, covered with gold leaf.

المآذن

وللجامع مآذنه الأربعة فى كل ركن من أركان المبنى، وارتفاعها ٨٨م، وكل مأذنة لها ثلاث شُرف. والصعود إلى المآذن بالمصعد والسلالم، وتيجانها الأفقية مذهبة بورق الذهب ومغطاة بالنحاس.

MİHRAP

10 m. yüksekliğindeki mihrap, beyaz Marmara mermerinden yapılmış ve mermer üzerindeki oyma yazılar altın yaldızla kaplanmıştır.

THE MIHRAP (NICHE)

The mihrap is made from white Marmara marble and the inscriptions are gilded.

المحراب

يبلغ ارتفاع المحراب ١٠ م. فهو معمول من رخام مرمرية الأبيض، وعليه كتابات مجسّمة ومغطاة بحروف ذهبية.

MİNBER

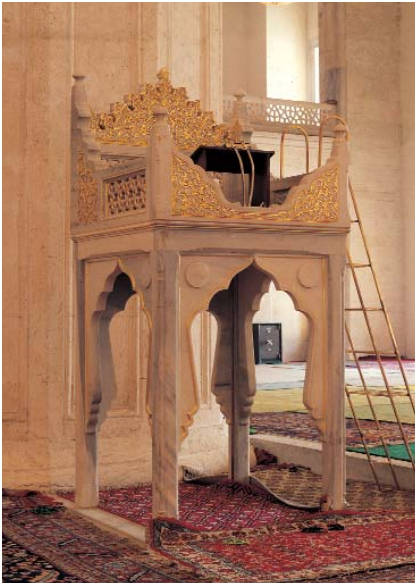
8.70 m. yüksekliğindeki minber, özel oyma süslemelerle işlenmiş, Marmara mermerinden yapılmıştır.

THE MINBAR (PULPIT)

The 8.70 m high minbar is made entirely of Marmara marble and gilded with special decorations.

المنبر

يبلغ ارتفاع المنبر ٨,٧٠ م. فهو مشيد بزخارف مجسّمة خاصة، ومعمول من رخام مرمرية.

KÜRSÜ

Süslemeler altın kaplama olup, özel tarzla işlenmiş, tamamı Marmara mermerinden imal edilmiştir.

THE KURSU (PREACHER CHAIR)

The kursu is made entirely of Marmara marble with specially worked gilded embellishments.

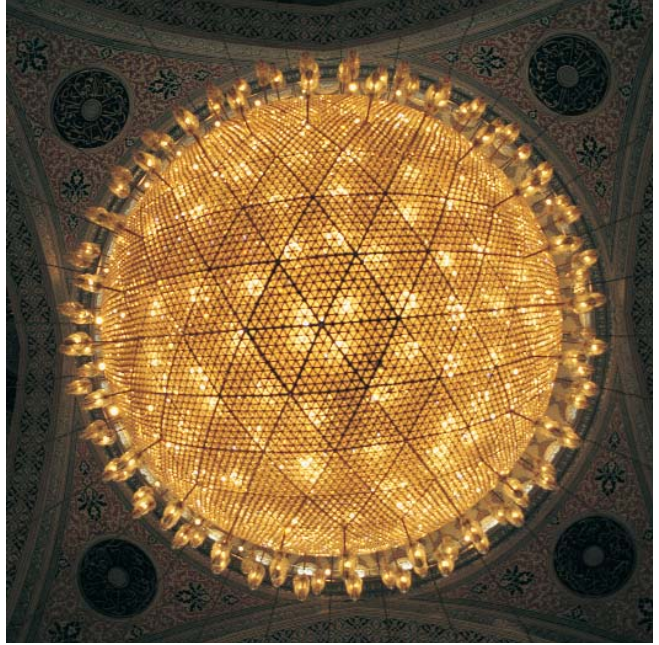
الكرسى

والزخارف على الكرسي مذهّبة؛ والكرسي بأكمله معمول من رخام مرمرية.

İÇ AYDINLATMA

İç aydınlatma için 1 ana avize, 32 uydu avize, 4 köşe avize kullanılmıştır. Ana avizenin çapı 5.5 m, ağırlığı 7,5 tondur. Köşe avizelerin çapları 140 cm, uydu avizelerin çapları ise 60 cm'dir. Bu avizeler Mustafa Küçük tarafından imal edilmiştir. Kristal kürelerden oluşan avizelerin zincirleri ve iskeletleri altın kaplamadır. Aydınlatma sisteminde en gelişmiş teknikler kullanılmış, bilinen klasik sistemler aşılmıştır.

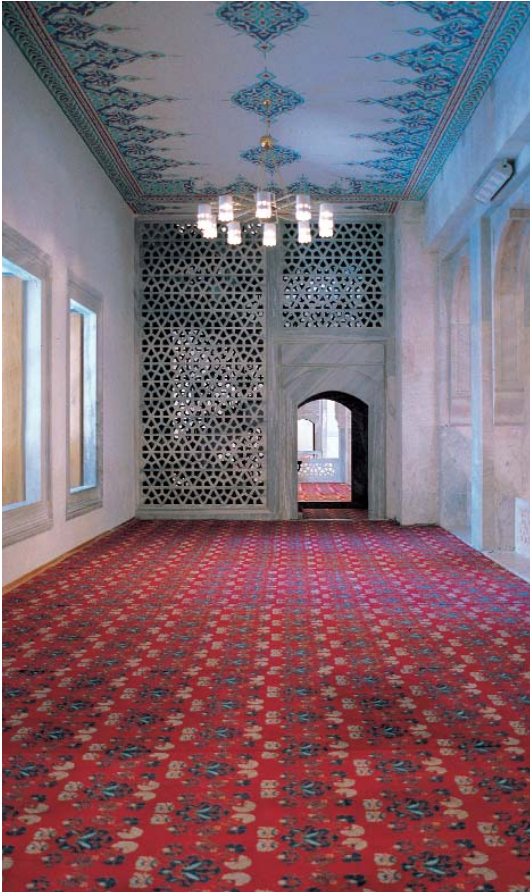
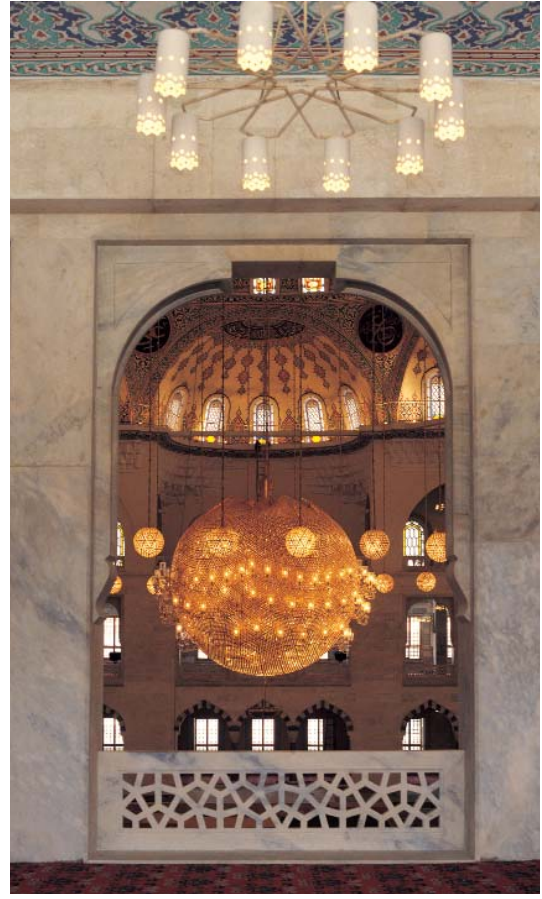

LIGHTING OF THE INTERIOR

One main chandelier, with 32 side lights and 4 corner lights, is used to illuminate the interior. The main chandelier is 5.5 m in diameter, weighing 7.5 tons. The chandeliers in the corners measure 140 cm. in diameter, while the side lights measure 60 cm. The chandeliers, made by Mustafa Küçük, consist of small crystal balls, with the connecting chains and the skeleton of the chandelier being gold-plated. The most advanced techniques were preferred over traditional techniques.

الإضاءة الداخلية

وللإضاءة الداخلية قد استخدمت نجفة واحدة رئيسية، و ٣٢ نجفة تابعة، و ٤ نجف ركنية. وقطر النجفة الرئيسية ٥,٥ م، ووزنها ٧,٥ أطنان. وقطر النجف الركنية ١٤٠ سم، والنجف التابعة ٦٠ سم. والنجف كلها معمولة من قبل مصطفى كوجوك. وتلك النجف تتكوّن من البلّورات المدوّرة؛ وسلاسلها وهياكلها العظمية كلها مذهّبة. وقد استخدم في نظام الإضاءة أرقى الوسائل وأهمّل النظام التقليدي في ذلك.

HALILAR

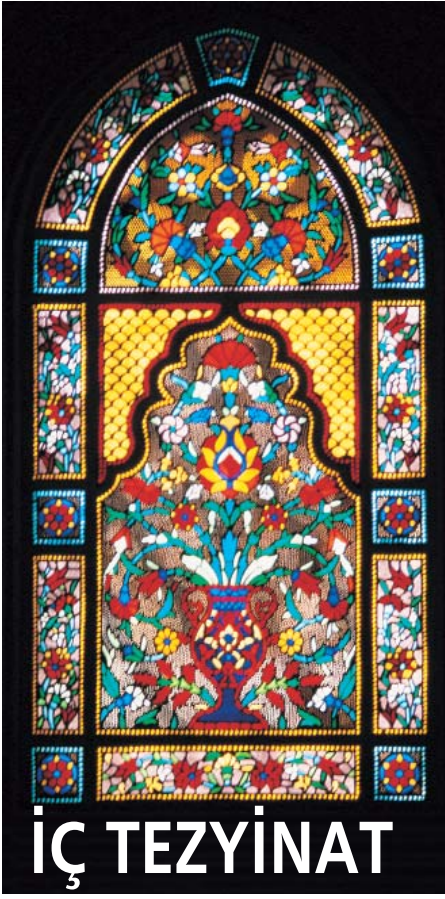
Harem kısmı, desenleri Afyon Ulu Camii'nin bugün artık yok olmuş özgün süsleme desenleri esas alınarak hazırlanmış el dokuması 3.000 m² tek tip halı ile tefriş edilmiştir. Mahfeller de keza tek tip ve özel desenli 2.000 m² makina hallarıyla döşenmiştir.

THE CARPETS

The harem part of the mosque is carpeted with hand-woven carpets which are all of the same design; the design is taken from the original carpet of the Ulu Cami in Afyon. The floors of the galleries, on the other hand, are covered with machine-woven carpets which have an individual and original design.

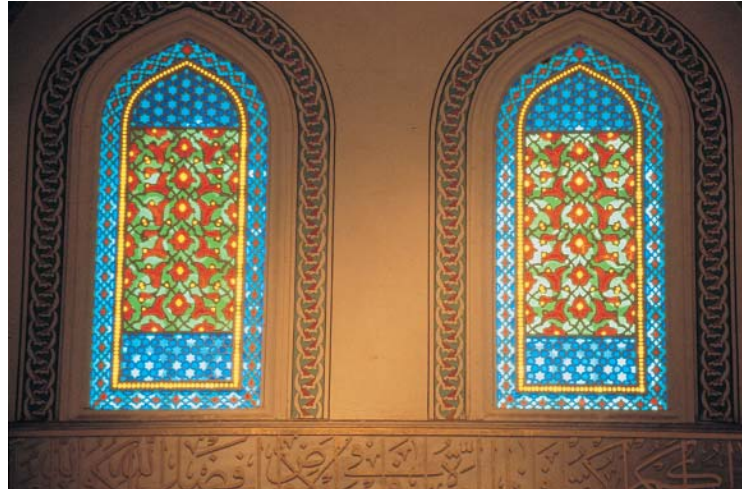
السجاجيد

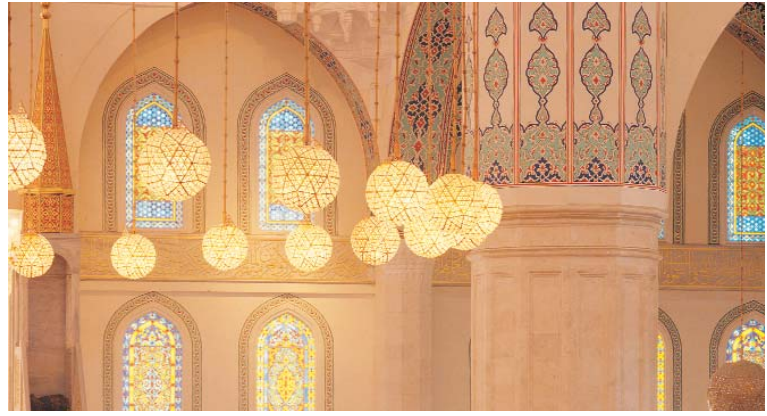
لقد فُرش قسم الحرم للجامع بسجادة كبيرة، منسوجة يدوياً، وحجمها ٣٠٠٠ متر مربع، تعتمد في نقوشها على زخرفة نقوش خاصة، كانت موجودة بـ «أولو جامع» بمدينة آفيون، وتلاشت فيه تلك الزخارف في الوقت الراهن. وكذلك المحافل فُرشت بسجاجيد صناعية من طراز واحد، وحجمها ٢٠٠٠ متراً مربعاً، تتميز بنقوشها الخاصة.

Reha Tolon'un eseri olan iç tezyinata klasik Osmanlı mimarisi örnek alınmış, malzeme olarak, çini, mermer, sarı maden, altın varak ve özel boyalar kullanılmıştır. Ana kubbe ve aslan göğsü yazıları pirinçten kesme suretiyle yazılmış ve altınla kaplanmıştır. Kuşak yazıları ise mermer kabartma olup, keza altın kaplamadır. Yazılar hattat Hamit Aytaç ve Mahmut Öncü'nün eseridir.

Cami kubbelerindeki pencerelerde müzeyyen, mahfil katlar ve zemin kat seviyesinde fevkalade müzeyyen tarzda alçı içlik vitraylar uygulanmıştır. Caminin iç süslemeleri arasında ayrı bir yeri olan vitraylar özel camdan imal edilmiş olup, klasik Osmanlı tarzı ile modern tarz arasında bir geçiş teşkil eder.

THE DECORATION OF THE INTERIOR

The inner part of the mosque was decorated by Reha Tolon. In the style of classical Ottoman architecture, tiles, marble, yellow metals, gilding and special paints were used. The inscriptions on the main cupola and on the aslan göğsü (the buttress at the top of the columns supporting and distributing the weight of the arches) are engraved on brass and then gilded. The surrounding calligraphy was engraved into marble and then gilded. The inscriptions are the work of two famous calligraphers: Hamit Aytaç and Mahmut Öncü. Beautifully decorated stained glass was used on the windows of the cupolas, the windows of the mahfils, and those of the ground floor. Stained glass plays an important role in the decoration of the interior and was made from a special glass; the stained glass acts as a transition point between the Ottoman and modern styles.

الزخرفة الداخلية

والزخرفة الداخلية للجامع من أعمال رها طولون الذي تأثر بالعمارة المسجدية من المدرسة العثمانية التقليدية، فاستخدمت المواد الآتية: الصيني، والرخام، والمعدن الأصفر، وورق الذهب، وبعض الأصباغ والألوان الخاصة. وأما عن الكتابات في القبة الرئيسية وفي ظهر الأسد فهي معمولة من النحاس الأصفر ومغلّفة بالذهب. غير أن كتابات الأحرمة فهي كتابات مجسّمة على الرخام ومغلّفة بالذهب. والكتابات كلها من أعمال الخطّاطين، هما: حامد آيتاج و محمود أونجي. وفي القباب وجدران المحافل وجدران قاعة الصلاة عدد وافر من المنافذ، وهي مزينة بتزيينات من جصّ داخلي. فتلك المنافذ لها مكانتها الخاصة في الجامع تزيده بهاءً وفخامةً، إذ هي معمولة من زجاج خاص جداً؛ فهي التي تشكل نقطة التحول فيما بين الطراز العثماني التقليدي والطراز الحديث.

Cami kubbe ve kemerleri ikinci kat mahfil seviyesine kadar ve mahfil kat tavanları renkli kalem işi desenlerle tezyin edilmiştir.

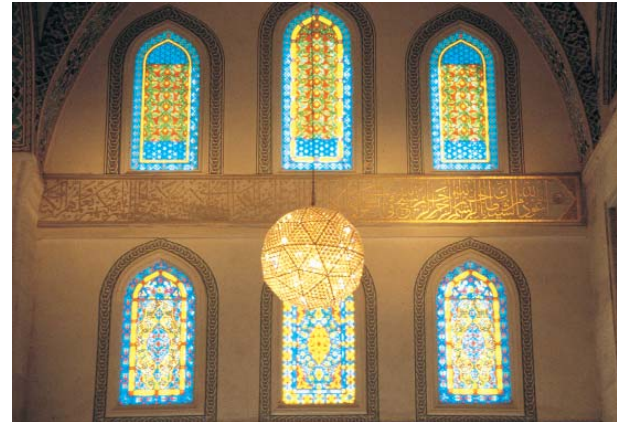
Beden duvarının mihrap cephesi klasik ve orijinal desenli çini ile kaplanmıştır. Çiniler Metin Çini tarafından imal edilmiştir.

Mermerden imal edilen; mihrap cephesi yazı kuşağı, mihrap, minber, taç kapı kürsü, müezzin mahfili, mahfil kat korkulukları, zemin kat yalancı

kolonlarında klasik Türk-İslam sanatlarına ait oyma ve süsleme örnekleri uygulanmıştır.

Mermer üzerine oyma şeklinde yazılan yazılar altın varak ile kaplanmıştır.

Ana kubbenin merkezinde ve büyük aslan göğüslerinde tam, yarım kubbelerin kubbe merkezlerinde yarım dairesel yazı kuşaklarına yer verilmiştir.

The interior of the cupolas, the arches (up to the level of the second floor) and those of the mahfil have been decorated with colorful hand-carved (kalem-işi) designs. The side of the main wall next to the mihrap has been covered with decorated ceramics that were classically inspired, but original in design. The tiles were produced by the Metin Çini Company.

Traditional engravings and decorative art forms have been used in the marble parts of the mosque, such as on the inscriptions on wall near the mihrab, on the mihrab itself, on the pulpit, on the mahfils for müezzins, on the railings of the mahfil and on the columns which are located on the ground floor. The engraved inscriptions on the marble have been gilded.

Full inscriptions have been placed in the center of the main cupola, with half inscriptions taking place in the center of the half cupolas.

إن القباب، والأحزمة الواصلة إلى الطابق الثاني للمحفل، وسقف المحافل مزخرفة ومطلية بنقوش كتابية. وواجهة جدار المحراب للسور من الداخل مغطى القاشانى التقليدى والأصلى؛ والصينى المستخدم فيه مصنوع من قبل متين چينى. وأما عن حزام الكتابة فى واجهة المحراب، والمحراب، والمنبر، وباب تاج (أى باب المدخل الرئيسى)، والكرسى، ومحفل المؤذن، وعواميد درابزين للمحفل، والعواميد الصناعية فى قاعة الصلاة، فهى معمولة من المرمر وطُبِّقَ فيها أنواع عديدة من الزخرفة والتحسيم الخاص بالفنون الإسلامية-التركية. والكتابات التى وردت مجسّمة على المرمر مغطاة بورق الذهب. وأما عن أحزمة الكتابات فى مركز القبة الرئيسية وفى صدور الأسد الكبيرة فهى فى شكل دائرة، وفى مراكز أنصاف القباب نصف دائرة.

ISITMA SİSTEMİ

Caminin ısıtılması tabandan ısıtma tarzında, merkezi sistemle gerçekleştirilmiştir. Yan unsurlar olan konferans salonu, kütüphane ve mağaza da klimatize edilmiştir.

THE HEATING SYSTEM

The mosque has central heating, provided by an under-floor heating system. The side buildings, such as the library, the conference room, and the supermarket are heated by wall-mounted heaters.

نظام التدفئة

وقد تَحَقَّقَت التدفئة في الجامع عن طريق التدفئة الأرضية، وذلك على نظام التدفئة المركزية. وأما الأقسام الأخرى من المُجَمَّع، مثل قاعة المحاضرات، والمكتبة، والسوق التجاري، فهي كلها مُكَيَّفَة.

DIŞ MÜŞTEMİLAT

Külliyenin tamamlayıcı unsurları, arazinin meybinden istifade edilerek, plato şeklindeki bir avlu altında yer almıştır. mağaza, otopark, kütüphane, konferans salonu ve idari bürolar caminin oturduğu plato seviyesinin altında kalacak şekilde uygulanmıştır. Konferans salonu çatı örtüsü platodan ayrı olarak külah şeklinde uygulanmıştır. Mihrap cephesinde, aks üzerinde ve altıgen planlı konferans salonu ışık ve seslendirme sistemiyle teçhiz edilmiş olup 450 kişiliktir. Caminin batı avlusu altında bulunan 7256 m²'lik, 3 katlı otopark 800 araç alacak büyüklüktedir. Otopark içerisinde geçen tünel yol, Küçükkesat'ı Mithatpaşa caddesine bağlamaktadır.

SIDE BUILDINGS

As the mosque was built on a slope, the side buildings of the complex are located within the courtyard. The shopping mall, parking lot, the library, conference room and management offices are all located under the level on which the mosque was built. The hexagonal conference room is covered by conical roof and located on an axis to the mihrap side of the mosque. It has a capacity of 450 and is equipped with a sound and light system. The three-level parking lot is to the west of the mosque and located under the left courtyard. It is 7,525 m² and has a vehicle-capacity of 800. A tunnel connects Küçükkesat and Mithatpaşa with the parking place.

المباني الجانبية

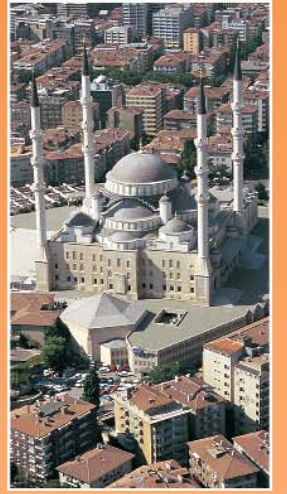
وبناء على مِيل أرض البناء، فإن المباني الجانبية والأقسام المُتَمِّمة للمُجَمَّع وُضِعَتْ تحت الفناء الذي هو في صورة سهل مرتفع. فسوق التجارة، وموقف السيارات، والمكتبة، وقاعة المحاضرات، والمكاتب الإدارية كلها وُضِعَتْ تحت مستوى الفناء الذي عليه مبني الجامع. وأما سقف قاعة المحاضرات فُشِيدَتْ منفصلةً عن الفناء في شكل قنيسوة؛ وفي جهة المحراب وُضِعَتْ قاعة المحاضرات فوق العقد في شكل سداسي، وُجُهِّزَتْ بأجهزة الإضاءة والصوت، وتسع لـ ٤٥٠ شخصاً. وفي الركن الغربي للفناء يوجد موقف للسيارات يتكوّن من ٣ طوابق، وحجمه ٧٢٥٦ متراً مربعاً يسع لـ ٨٠٠ سيارة. والنَّفَقُ الذي يمر بداخل موقف السيارات فهو طريق يربط شارع كوچوك أسعد بشارع مدحت باشا.

Caminin alt kısmında bir adet kütüphane yer almaktadır. Revaklı avlu altında, 3 katlı ve 15.000 m² kapalı alana sahip mağaza bulunmaktadır. Caminin klasik osmanlı mimarisini yansıtmaya mukabil, konferans salonu, otopark, mağaza, idari büro gibi müşterilat çağdaş mimariye göre yapılmış, ancak caminin klasik üslubuna uydurulmuştur.

The library is located on the ground floor of the mosque. Located under the colonnaded courtyard there is a supermarket on three levels, measuring 15,000 m². In contrast with the classical Ottoman architectural structure of the mosque, the conference room, parking lot, supermarket and the management offices are built according to contemporary architectural styles. However, this style has been adapted to the classical style.

ويوجد قسم خاص تحت مبنى الجامع شُيِّدَت فيه المكتبة. وتحت الصحن يوجد سوق تجارى يتكون من ٣ طوابق، وحجمه ١٥٠٠٠ متر مربع. وفى مقابل مبنى الجامع الذى يعكس العمارة العثمانية التقليدية، فإن قاعة المحاضرات، وموقف السيارات، والسوق التجارى، والمكاتب الإدارية وأمثالها من باقى عناصر المُجمَع قد شُيِّدَت على الطراز الحديث المعروف فى الهندسة المعمارية الحديثة؛ ومع ذلك، فإنه روعى فيها التلاؤم المعمارى بالطراز التقليدى للجامع.

Ankara'nın
Göğe Uzanan
En Yüksek Eli
"Kocatepe Minareleri"
Şimdi Türkiye'nin
Büyümeye ve
Bütünleşmeye
Olan Niyazını
Bulutlarla Birlikte
Taşıyor.

*The minarets of the
Kocatepe Mosque,
the highest hand in
Ankara, now points to
the sky, carrying the
desire for Turkey's
expansion and unification
along with the clouds.*

« مآذن قوجه تبه »
يد أنقرة العليا
التي ترتفع إلى
السماء؛
هي الآن،
مع الضباب،
تحمل الدعاء الخالص
لرقيّ تركيا وتكاملها .

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

Dr. Mediha Eldem Sk. No: 72/B 06640 Kocatepe/ANKARA
Tel : (0.312) 417 12 35 (8 Hat) • Faks : (0.312) 418 19 00
www.diyanetvakfi.org.tr